

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	42710
Nom	Avanços en neurociència del llenguatge
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	10.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2119 - M.U. en Especialització en Intervenció Logopèdica	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2119 - M.U. en Especialització en Intervenció Logopèdica	1 - Avanços en neurociència del llenguatge	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
ROSELL CLARI, VICENTE JOSE	300 - Psicologia Bàsica

RESUM

L'assignatura de "Avanços en Neurociència del Llenguatge" és una assignatura obligatòria de caràcter quadrimestral que s'imparteix en el Màster de Logopèdia. Consta de 10 crèdits a cursar en el primer quadrimestre i té un caràcter teòric-pràctic.

En l'assignatura s'observen dos blocs diferenciats: En el primer bloc es descriuen els principals paradigmes neurolingüístics (tradicional, cognitiu i pragmàtic-funcional) centrant-se l'atenció en les implicacions pròpies de l'avaluació i rehabilitació logopèdica en pacients amb dany cerebral (afàsies i demències), així com l'estudi i descripció de les característiques més importants d'aquests pacients.

En el segon bloc s'aporten coneixements sobre aspectes psicolingüístics del bilingüisme: desenvolupament del bilingüisme, tipus i conseqüències neurocognitives, l'alternança de codis, l'organització del lèxic, els cervells bilingües i implicacions del bilingüisme en la intervenció logopèdica en el context familiar, clínic i educatiu.

La docència de l'assignatura té per objectiu que els alumnes assimilïn els continguts, els manegen de manera pràctica i puguin aplicar-los de manera real tant a la realització d'investigacions com a la pràctica professional de la logopèdia.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

És recomanable que l'estudiant/a tingui coneixements bàsics de Neurologia, Neurofisiologia, Anatomia i Fisiologia de la Producció i Comprensió del Llenguatge, així com de les seves Patologies més comunes i nocions bàsiques d'informàtica.

COMPETÈNCIES

2119 - M.U. en Especialització en Intervenció Logopèdica

- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Establir pronòstics d'evolució d'acord amb les característiques específiques del pacient.
- Seleccionar criteris adequats per a avaluar l'efectivitat del tractament i les possibles modificacions.
- Aplicar la metodologia científica a l'hora d'observar, registrar, i comprovar l'efectivitat i conseqüències dels plans d'intervenció per a fomentar l'avanç científic de la disciplina.
- Conèixer i valorar de forma crítica diferents aspectes de la investigació en l'àmbit de la Logopèdia.
- Adoptar un compromís ètic amb els drets humans, la igualtat d'oportunitats i la no discriminació per raons de gènere, edat, creences, discapacitat o per altres raons.
- Registrar, sintetitzar i interpretar les dades arreplegats a partir dels avanços tecnològics, integrant-los en el conjunt de la informació del pacient i comunicar-los de manera comprensible als diferents agents implicats en l'enfocament terapèutic.
- Integrar la informació procedent de diferents especialistes per a poder oferir un diagnòstic coherent del pacient.
- Formular pronòstics d'evolució en funció de les dades procedents dels diferents especialistes que integren l'equip multidisciplinari.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Descriure i explicar les principals implicacions en la comunicació humana dels canvis anatomofisiològics associats a el dany cerebral.
- Planificar l'avaluació del llenguatge i metallenguatge en pacients amb lesions en estructures associades a la comunicació i interpretar les dades procedents d'aquesta avaluació per a la seva rehabilitació.
- Maneig del programari i els recursos tècnics i informàtics utilitzats en la rehabilitació dels pacients amb Afàsia i demència en Logopèdia.
- Descriure i explicar els canvis neurofisiològics associats a el bilingüisme i les principals implicacions en la comunicació.
- Conèixer les implicacions del bilingüisme en la intervenció logopèdica en el context familiar, clínic i educatiu.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Avanços en l'exploració del llenguatge i la seva rehabilitació en pacients amb dany cerebral.

- 1.- Patologies neurològiques i trastorns del llenguatge.
- 2.- Paradigmes afasiològic tradicional, cognitiu i pragmàtic-funcional del processament lingüístic.
- 3.- La rehabilitació logopèdica de les Afàsies, des de la rehabilitació semiològica o simptomàtica a la rehabilitació funcional.
- 4.- Programes informàtics i altres recursos tecnològics útils per a la rehabilitació del llenguatge.

2. Aspectes psicolingüístics del bilingüisme

1. Desenvolupament lingüístic en contextos bilingües.
 - Contextos d'adquisició.
 - El paper de l'input.
 - Adquisició de llengües simultani vs. seqüencial.
 - Bilingüisme substractiu vs. Additiu.
2. Conseqüències neurocognitives de el bilingüisme.
 - Alternança de codis.
 - Organització de l'lèxic.
 - Període crític.
 - Cervells bilingües.
 - Bilingüisme a la intervenció logopèdica: context familiar, clínic i educatiu.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	30,00	100
Pràctiques en laboratori	15,00	100
Tutories reglades	10,00	100
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Estudi i treball autònom	130,00	0
TOTAL	250,00	

METODOLOGIA DOCENT

- Classes teòriques amb exposició per part del professor i participació dels estudiants en la discussió i reflexió de problemes de manera oral o escrita.
- Seminaris i activitats pràctiques en aula o laboratori supervisades pel professor que incloguin resolució de casos, el maneig d'aplicacions informàtiques, realitzant-se la presentació de treballs davant del grup, la seva discussió i conclusió.
- Activitats de treball en equip.

Tutoria individual i en grup.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'estudiant tindrà com a resultat una qualificació que oscil·larà entre 0 i 10 punts. Aquestes qualificacions representen: a partir de 5 punts, aprovat; a partir de 7 punts, notable; a partir de 9 punts, excel·lent; 10 punts, excel·lent proposat per a matrícula d'honor.

Aquesta qualificació és funció de la suma ponderada de les avaluacions de cada un dels mòduls que componen l'assignatura en funció del nombre de crèdits que s'ha impartit pel que fa el total (P. e. : Per un mòdul de 2 crèdits el percentatge respecte a la nota final de l'assignatura (10 crèdits) és de l'20%). L'avaluació de l'assignatura es realitzarà de forma contínua i en els temps programats pels diferents professors de cadascun dels mòduls que la componen. L'avaluació continuada es realitzarà a partir dels informes sobre casos pràctics discutits i realitzats a classe o en seminaris, treballs i activitats individuals o en grup, proposats en les diferents classes de l'assignatura.

L'assistència a les classes és obligatòria i per aprovar l'assignatura es necessitarà assistir com a mínim a un 80% de les classes. La no assistència ha de ser deguda a raons de força major ben documentades (condició de salut sobrevinguda, mort de familiar fins a tercer grau, citació judicial, examen oficial, acompanyament a un familiar de primer grau per motius mèdics). Els continguts i activitats realitzats en les classes presencials es consideren recuperables mitjançant treballs específics, excepte les activitats que necessiten d'instruments, tècniques, materials o continguts, que no són possibles repetir o simular (P. e. : Vídeos, àudios i altres materials que formen part de casos clínics reals). Cada professor responsable del mòdul que s'impartirà informará als alumnes de quins són els continguts recuperables i quins no, així com

la forma i el moment en què es recuperaran.

No hi ha diferències entre la primera i la segona convocatòria. En cas d'haver de recuperar algun mòdul de l'assignatura les notes dels altres mòduls en què l'alumnat estigui aprovat es guardaran per a la segona convocatòria.

La matrícula d'honor (MH) s'atorgarà a aquells i aquelles alumnes que la nota en l'assignatura siga igual o superior a 9,2, a la més alta del seu grup. L'obtenció de matrícula d'honor queda supeditada a la realització d'un examen extraordinari oral en el cas que dos estudiants tinguen la mateixa nota i que només siga possible atorgar una MH. Aquesta prova en cap cas restarà nota.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Rosell-Clari, V. & Hernández-Sacristán, C. (Coordinadores) (2014). MetAphAs. Protocolo de Exploración de Habilidades Metalingüísticas Naturales en la Afasia. Nau Llibres (Valencia).
- Peña-Casanova, J., & Cáceres-Guillén, I. (2019). Programa integrado de exploración neuropsicológica: Test Barcelona-2. Test-Barcelona Services, SL.
- Pérez, M.A. y García, J. (2019). Intervención neuropsicológica en los Trastornos Adquiridos del Lenguaje. Madrid, Síntesis.
- Terradillos, E. & López-Higes, R. (2016). Guía de intervención logopédica en las afasias. Síntesis.

Complementàries

- Ada, A. F., Campoy, F. I., & Baker, C. (2017). Guía para padres y maestros de niños bilingües: 2. Multilingual Matters.
- Costa, A. (2017). El cerebro bilingüe: la neurociencia del lenguaje. Debate
- García-Molina, A, y Peña-Casanova, J. (2022). Fundamentos históricos de la Neuropsicología y la Neurología de la conducta. Test Barcelona Services SL
- Rosell Clari, V., Cervera Crespo, T. y Hernández Sacristán, C. (coords.). (2018). Lenguaje y funcionamiento ejecutivo. Una perspectiva pluridisciplinar. Tirant lo Blanch.
- Schwieter, J. W. (Ed.). (2019). The Handbook of the Neuroscience of Multilingualism. Wiley Blackwell.
- Valles González, B. (2014). Programa de Estimulación Metalingüística en Teoría de la Mente para personas con demencia. Edición: Beatriz Valles González.